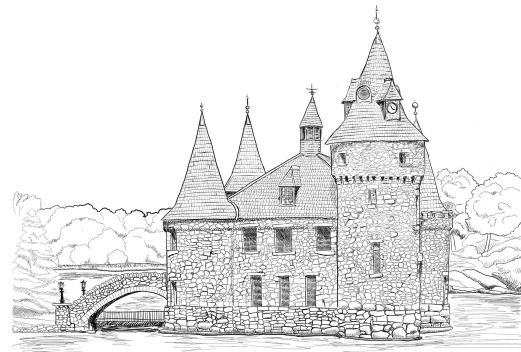

Borgar i Sjuhärad

Historiska guldorn
från Sjuhärads
mäktiga medeltid

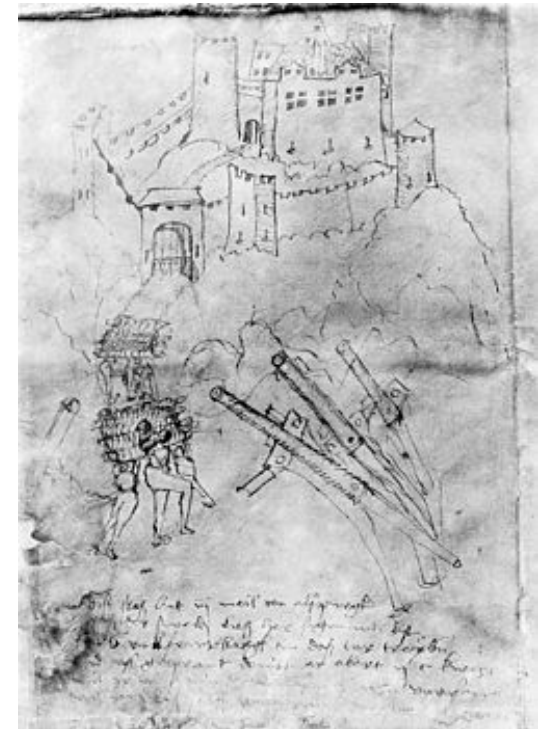
De sju häraderna

Att kalla området i mitten av sydvästra Götaland för Sjuhärad är ett relativt nytt påfund, det sägs ha myntats av geografen Sten de Geer 1919 som ett samlingsnamn på de sju häraderna som låg i det som också kallades södra Älvsborgs län.

Området som vi nu kallar Sjuhärad är en historisk bygd. Här var gränsbygd mellan Sverige och Danmark ända fram till 1645 och freden i Brömsebro. Då tillföll Halland och Sjuhärad, Sverige tillfälligt. Det hela permanentades 1658 vid freden i Roskilde då även Skåne och Blekinge blev svenskt.

I Sjuhärad gick handelsvägar och slag utkämpades. Det var här upptakten till Stockholms blodbad var. Då Sten Sture den yngre skadades. Han sköts av danskarna på sjön Åsunden is, i januari 1520. Han dog några veckor senare på vägen till Stockholm. Hans änka Kristina Gyllenstierna höll stånd i mot Christian II i Stockholm men gav upp i utbyte mot en allmän amnesti som vi nu vet var en lögn. Istället kom det vi kallar Stockholms blodbad

Respektera att borgarna ligger på privat mark och visa hänsyn. Parkera lämpligt och var beredd på promenad.

En samtida teckning av borgen Öresten

Ritningen är gjord av en dansk soldat, Paul Dolnstein vid en beläring av Öresten. Om Öresten finns också en ryslig sägen. Att när danskarna anföll fick de tag på en liten pojke som lekte utanför fästningsmurarna. De hotade då kommandanten att pojken skulle halshuggas om inte fästningsporten öppnades. Han vägrade och pojken halshöggs. Om du kommer till Öresten nattetid så sägs det att du kan se huvudet rulla nedför fästningskullen

Torpa stenhus

Det första stenhuset uppfördes av riksrådet Arvid Knutsson 1470. Det är samtidigt som Karl Knutsson Bonde är kung över det medeltida rike som ska bli Sverige. Trakten var bördig och de nya borgherrarna handlade med boskap och livsmedel. Stenhuset var perfekt placerat vid Viskan och Åtrans dalgångar. Torpa omnämns första gången 1513 i ett pergamentbrev. Borgen fungerade som en handelsplats men den hade också en funktion av försvarsborg mot danska trupper och upproriska bönder.

Gustav Vasa har besökt Torpa, där träffade han Katarina Stenbock som kom att bli hans tredje och sista hustru. Att hon bara var 16 år och trolövd med en annan var inte något som bekymrade kungen. Torpa har byggts till och byggts ut men har använts av sina invånare och ägs än idag av en familj som vårdar och bevarar huset.

Torpa är ett turistmål och här finns bra parkering, fik, toalett och guidade turer

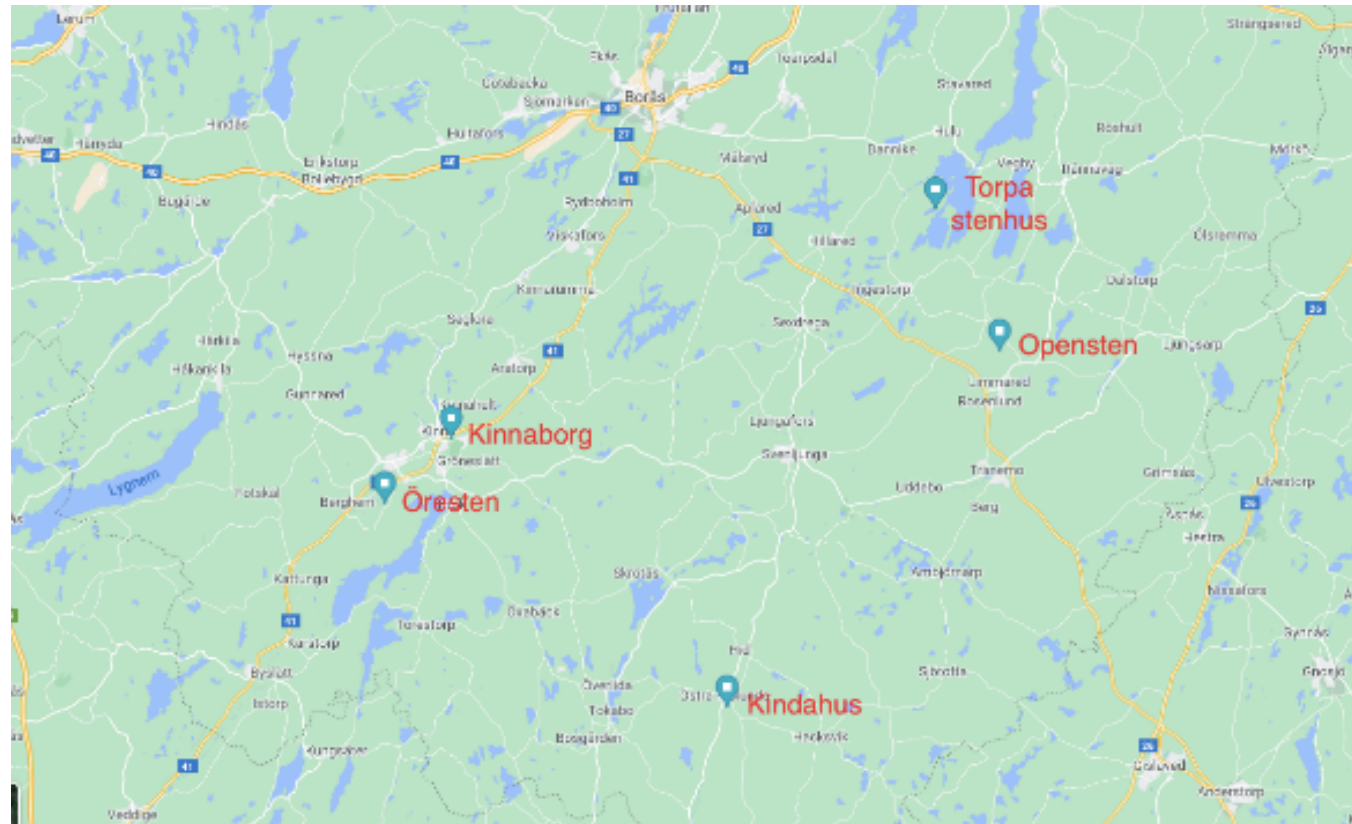
Opensten

I Limmared ligger ruinen efter den medeltida borgen Opensten, den har även kallats Husberget, Apensten, Oppensten och Opänsten. Borgen låg längs Åtrans på väg upp till och från Rogesund, nuvarande Ulricehamn. Den tros ha tillkommit redan på 1200talet men blir känd först 1355 då hertig Erik den II av Sachsen-Lauenburg blir herreman över slottet.

Erik var en tysk hertig som lydde under den under den danska kungen Valdemar II Sejr. Erik skulle försvara den viktiga handelsvägen. Det finns en anteckning om att Opesten blev återuppbyggt samtidigt som Axevalla hus 1362.

Kinnaborg

Mitt i samhället Kinna och beläget på en golfbana ligger befästningen Kinnaborg. Då området har varit kontinuerligt använt så är det

Borgen växlade mellan att vara svenskt och danskt fäste ända fram till 1434 då den slutligen brändes av Engelbrekt Engelbrektsson. Detta var del av det uppror mot unionen och Erik av Pommern. Detta uppror ledde till Arboga möte som brukar kallas Sveriges första riksdag.

Opensten ligger vid det aktiva lantbruket Opensten gård. Visa hänsyn. Det finns en mindre parkering och sen en enskild väg, borgen ligger ca 500 meter från parkeringen

Öresten

Öresten anlades innan 1366, för då finns en notering att den föll i Valdemar Atterdags händer. Borgen är samtida med Opesten och Elfsborg i Göteborg. Borgen ligger på en hög klippa vid Slottsån och måste varit lätt att försvara. Öresten raseras under Engelbrektsupproren, men blir återuppbyggt. Borgen raseras och återuppbyggs två gånger till under 1500talet men 1521 har befolkningen kring borgen fått nog, de ser borgen som en orsak till oroligheterna och köper borgen och jämnar den med marken.

Här är väl förberett för ett besök. En bra parkering och tydlig skyltning. Det finns många fikabord runt borgen.

betongbefästningen. Placeringen av golfbanan har också påverkat. Det finns inga skriftliga källor men borgen bedöms vara från 1200-1300talet, då man under en arkeologisk undersökning på 1990 talet hittade spår i form av en pilspets från ett medeltida armborst.

Parkera vid Kinnaborgs kyrkogård och följ grusvägen som går under Boråsvägen. Borgen ligger på en golfbana så var beredd och uppmärksam.

Kindahus

Redan i Erikskrönikan 1325 nämns Kindahus eller Kinnahus. Även denna medeltida borg var strategiskt placerad vid Kalvåns utlopp i Åtran. Transporter skedde både på åarna men även ridvägar som låg längs dalgången. Borgen är troligen från runt 1250 och utgjorde den sydligaste svenska borgen mot Danmark. Borgen nämns i skriftliga källor 1306, då den danska kungen Erik Menved belägrar Kindahus. Borgen belägrades i omgångar och sista gången försvarades den av en bondehär i fem dagar. Den brändes då slutligen ned utan att återuppbyggas. På platsen har det inte skett några arkeologiska utgrävningar men borgen var troligen byggd i trä och spåren efter de tre vallgravarna är tydliga och syns bra än idag-Dessa var fyllda med vatten och även Åtran och Kalvån användes som gräns. Borgen låg bra till för handel men var svår att försvara.

En smal grusväg leder fram till Borgen, där finns en liten parkering, på sommaren finns det får som betar.